

Tytułowy wniosek stanowi myśl przewodnią przedłożonego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego sprawozdania z realizacji ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku. W dokumencie tym Minister Zdrowia wskazał, że po podniesieniu akcyzy na alkohol w 2009 roku można dostrzec wyhamowanie negatywnych tendencji związanych ze wzrostem spożycia alkoholu.

Podniesienie akcyzy sprawiło, że średnie spożycie 100% alkoholu na 1 mieszkańca spadło z 9,58 l w 2008 roku do 9,06 l w 2009 roku i 9,02 l w 2010 roku. Dzieje się tak mimo wzrastające dostępności ekonomicznej poszczególnych rodzajów alkoholu – w 2010 roku za średnią pensję można było nabyć 1116 butelek piwa, 355 – wina albo 164 – wódki. Duża jest również dostępność fizyczna alkoholu – w 2010 roku w Polsce działało 152.224 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (a zatem średnio jeden punkt na 247 mieszkańców Polski). Struktura spożycia praktycznie nie zmieniła się w porównaniu z rokiem 2009 – 55,2% stanowi piwo, 35,5% - wyroby spirytusowe, a zaledwie 9,3% - wino.

Obserwuje się przy tym znaczące dysproporcje spożycia – stanowiąca zaledwie 7,3% konsumentów grupa osób najczęściej pijących (ponad 12 l 100% alkoholu rocznie) wypija 46,9% ogólnej objętości wypitego alkoholu. Z kolei grupa osób mało pijących (progiem jest tu 1,2 l 100% alkoholu rocznie) stanowiąca 46,9% konsumentów alkoholu wypija zaledwie 4,9% całości spożywanego alkoholu. Badania wskazują, że blisko 31% Polaków i 6% Polek nadużywa alkoholu. W liczbach bezwzględnych oznacza to 3 mln 600 tys. osób spożywających szkodliwie alkohol oraz 850 tys. osób uzależnionych od alkoholu. Szczególnie niepokojący jest znaczący odsetek dzieci i młodzieży sięgających po alkohol. Jak wskazują przeprowadzone w 2010 roku badania do picia piwa przyznaje się 18% 11-latków, 40% 13-latków i aż 69% 15-latków, przy czym liczba 15-latków którzy upili się przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku jest na poziomie 1/3 (w obu płciach).

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi w 2010 roku zamknęły się kwotą 617,5 mln zł, przy czym gminy wydatkowały 586,4 mln zł, budżet państwa – 6,1 mln zł, powiaty – 1,1 mln zł, zaś województwa – 23,9 mln zł. Najistotniejszymi pozycjami wydatków gmin były:

- działalność świetlic opiekuńczo-wychowawczych – 79,5 mln zł;
- działalność świetlic socjoterapeutycznych – 43,0 mln zł;
- realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych – 39,4 mln zł;
- kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 36,8 mln zł;
- dofinansowanie placówek leczenia odwykowego – 35,9 mln zł;
- funkcjonowanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – 35,4 mln zł;
- realizację szkolnych programów profilaktycznych – 33,3 mln zł;
- funkcjonowanie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym – 28,8 mln zł;
- realizację pozaszkolnych programów profilaktycznych – 27,9 mln zł;
- działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie – 23,6 mln zł.

Wszystkich zainteresowanych szczegółami zachęcamy do zapoznania się z całym sprawozdaniem.